Cronfa Bensiwn
GWYNEDD
Pension Fund

Cronfa Bensiwn Gwynedd

Strategaeth Llywodraethu

Cynnwys

1. Cyflwyniad 4

Pwrpas y Strategaeth 4

Amcanion Llywodraethu 4

2. Egwyddorion Llywodraethu 5

Atebolrwydd 5

Tryloywder 5

Uniondeb 5

Stiwardiaeth 5

Effeithiolrwydd 5

Ecwiti 5

Gwelliant Parhaus 5

3. Fframwaith Llywodraethu 6

Cyrff Llywodraethu 6

4. Rôl Cyngor Gwynedd fel Awdurdod Gweinyddu 7

5. Rôl y Pwyllgor Pensiynau 8

Pwrpas 8

Aelodaeth 8

Cyfrifoldebau Strategol 8

Materion Ariannu ac Actiwaraidd 8

Cyfrifoldebau Buddsoddi 8
Cyfrifoldebau Llywodraethu 9
Cyfrifoldebau Gweinyddu 9
Stiwardiaeth Ariannol 9
6. Rôl y Bwrdd Pensiwn Lleol 10
Pwrpas 10
Aelodaeth 10
Cyfrifoldebau 10
7. Partneriaeth Pensiwn Cymru 11
Materion a gedwir gan Gronfa Bensiwn Gwynedd **Error! Bookmark not defined.**
Cyfrifoldebau Cronfa ..... **Error! Bookmark not defined.**
8. Cyfrifoldebau Swyddogion 13
Swyddog Adran 151 13
Cyfrifoldebau Uwch Swyddogion CPLIL 13
Rheolwr Buddsoddi 13
Rheolwr Pensiynau 13
9. Rôl Cynghorwyr 15
10. Gwybodaeth a Sgiliau 16
Aelodau'r Pwyllgor Pensiynau 16
Aelodau Bwrdd Pensiwn Lleol 16
Swyddogion 16
11. Gwrthdaro buddiannau 17
12. Rheoli Risg 18
Risgiau Llywodraethu 18
Risgiau Ariannu 18
Risgiau Buddsoddi 18
Risgiau Gweithredol 18
Risgiau Rheoleiddiol 18
13. Seiberddiogelwch a Gwytnwch Gweithredol 19
14. Buddsoddi Cyfrifol a Stiwardiaeth 20
15. Ymgysylltu â Rhanddeiliaid 21

16. Fframwaith Archwilio a Sicrwydd 23
17. Effeithiolrwydd y Pwyllgor ac Adolygiad Annibynnol 24
18. Gwella Llywodraethu a Datblygiad Parhaus 25
19. Adolygiad o'r Strategaeth hon 26

1. Cyflwyniad

Pwrpas y Strategaeth

Mae'r Strategaeth Lywodraethu hon yn nodi'r fframwaith llywodraethu ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa"), a weinyddir gan Gyngor Gwynedd fel yr Awdurdod Gweinyddu dynodedig ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLlL).

Mae'r Strategaeth yn nodi sut y bydd y Gronfa yn cael ei llywodraethu, ei rheoli a'i monitro i sicrhau bod penderfyniadau'n cael eu gwneud yn dryloyw, yn effeithiol ac er budd gorau aelodau'r cynllun, cyflogwyr a threthdalwyr lleol.

Fe'i paratowyd gan ystyried y canlynol:

- Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013.
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'u diwygiwyd).
- Canllawiau a gyhoeddwyd gan y Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol.
- Canllawiau a gyhoeddwyd gan y Rheoleiddiwr Pensiynau.
- Argymhellion Adolygiad Llywodraethu Da CPLlL.
- Diwygiadau llywodraethu CPLlL sy'n dod i'r amlwg.
- Trefniadau llywodraethu presennol wedi'u mabwysiadu gan Gronfa Bensiwn Gwynedd.
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a'r egwyddor datblygu cynaliadwy.

Amcanion Llywodraethu

Nod y Gronfa:

- Gweithredu er budd gorau aelodau a chyflogwyr.
- Cynnal trefniadau llywodraethu cadarn.
- Darparu craffu ac atebolrwydd effeithiol.
- Sicrhau cydymffurfiaeth gyfreithiol a rheoleiddiol.
- Cefnogi cynaliadwyedd hirdymor y Gronfa.
- Hyrwyddo tryloywder wrth wneud penderfyniadau.
- Darparu gwerth am arian.
- Cynnal safonau uchel o stiwardiaeth a chyfrifoldeb ymddiriedolwr.
- Gwella trefniadau llywodraethu yn barhaus.
- Cefnogi'r nodau llesiant a'r egwyddor datblygu cynaliadwy a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 wrth gyflawni swyddogaethau'r Gronfa Bensiwn.

2. Egwyddorion Llywodraethu

Bydd y Gronfa yn gweithredu yn unol â'r egwyddorion canlynol:

Atebolrwydd

Rhaid i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau fod yn atebol am eu gweithredoedd a'u penderfyniadau.

Tryloywder

Bydd trefniadau llywodraethu a phrosesau gwneud penderfyniadau yn agored ac yn hygyrch lle bynnag y bo modd.

Uniondeb

Rhaid i bob cyfranogwr weithredu'n onest, yn deg ac yn broffesiynol.

Stiwardiaeth

Bydd y Gronfa yn rheoli asedau ac adnoddau yn ddarbodus ar ran aelodau a chyflogwyr.

Effeithiolrwydd

Rhaid i'r fframwaith llywodraethu gefnogi penderfyniadau gwybodus ac amserol.

Ecwiti

Bydd buddiannau pob cyflogwr ac aelod yn cael eu hystyried yn briodol.

Gwelliant Parhaus

Bydd trefniadau llywodraethu yn cael eu hadolygu'n rheolaidd yn erbyn arferion gorau a gofynion deddfwriaethol.

Datblygu Cynaliadwy

Bydd y Gronfa yn ceisio ymgorffori'r egwyddor datblygu cynaliadwy yn ei phrosesau gwneud penderfyniadau drwy ystyried effaith hirdymor penderfyniadau, atal risgiau yn y dyfodol lle bo hynny'n bosibl, gweithio ar y cyd â rhanddeiliaid, integreiddio effeithiau ehangach i'r broses benderfynu, a chynnwys y rhai yr effeithir arnynt gan y penderfyniadau hynny.

3. Fframwaith Llywodraethu

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn gweithredu o fewn strwythur llywodraethu haenog sydd wedi'i gynllunio i ddarparu gwneud penderfyniadau, craffu, herio a sicrwydd effeithiol.

Cyrff Llywodraethu

Mae fframwaith llywodraethu'r Gronfa yn cynnwys:

- Cyngor Gwynedd fel Awdurdod Gweinyddu.
- Pwyllgor Pensiynau.
- Bwrdd Pensiwn Lleol.
- Pennaeth Cyllid (Swyddog Adran 151).
- Uwch Swyddog CPLlL.
- Rheolwr Buddsoddi.
- Rheolwr Pensiynau.
- Swyddog Monitro.
- Cynghorwyr Proffesiynol.
- Partneriaeth Pensiwn Cymru

Mae'r cyrff hyn gyda'i gilydd yn darparu arweinyddiaeth strategol, rheolaeth weithredol, goruchwyliaeth annibynnol a sicrwydd.

4. Rôl Cyngor Gwynedd fel Awdurdod Gweinyddu

Cyngor Gwynedd sy'n gyfrifol yn gyfreithiol am:

- Cynnal a gweinyddu'r Gronfa.
- Arfer yr holl swyddogaethau a ddirprwywyd o dan ddeddfwriaeth CPLlL.
- Sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion cyfreithiol.
- Cynnal trefniadau llywodraethu priodol.
- Penodi'r Pwyllgor Pensiynau a'r Bwrdd Pensiwn Lleol.
- Sicrhau bod adnoddau digonol ar gael ar gyfer gweinyddu'r Gronfa.

Mae'r Cyngor yn gweithredu fel Rheolwr Cynllun o dan Ddeddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013.

5. Rôl y Pwyllgor Pensiynau

Pwrpas

Y Pwyllgor Pensiynau yw'r prif gorff gwneud penderfyniadau ar gyfer y Gronfa ac mae'n arfer awdurdod dirprwyedig gan Gyngor Gwynedd.

Mae'r Pwyllgor yn gyfrifol am gyfeiriad strategol a rheolaeth y Gronfa, tra bod swyddogion yn gyfrifol am weithrediadau o ddydd i ddydd.

Aelodaeth

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys naw aelod sy'n pleidleisio:

- Saith aelod etholedig wedi'u henwebu gan Gyngor Gwynedd.
- Un cynrychiolydd o Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy.
- Un cynrychiolydd o Gyngor Sir Ynys Môn.

Mae'r strwythur hwn yn adlewyrchu pwysigrwydd cyflogwyr mwyaf y Gronfa sy'n cymryd rhan ac yn cefnogi atebolrwydd i randdeiliaid.

Yn ogystal â'r naw aelod pleidleisio, bydd y Pwyllgor yn cynnwys Aelod Annibynnol a benodir yn unol â gofynion y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) a diwygiadau llywodraethu perthnasol. Bydd yr Aelod Annibynnol yn darparu her wrthrychol, yn cefnogi penderfyniadau effeithiol, ac yn cyfrannu gwybodaeth ac arbenigedd arbenigol i gryfhau trefniadau llywodraethu, tryloywder ac atebolrwydd y Pwyllgor. Er y bydd yr Aelod Annibynnol yn cymryd rhan lawn mewn trafodaethau ac yn darparu craffu annibynnol, ni fydd ganddo hawliau pleidleisio.

Cyfrifoldebau Strategol

Materion Ariannu ac Actiwaraidd

Rhaid i'r Pwyllgor:

- Cymeradwyo'r datganiad strategaeth ariannu.
- Pennu trefniadau cyllido cyflogwyr.
- Monitro risgiau cyfamod cyflogwyr.
- Ystyried canlyniadau prisio.
- Cymeradwyo trefniadau derbyn a rhoi'r gorau iddi.
- Monitro cyfraniadau a lefelau cyllid.

Cyfrifoldebau Buddsoddi

Rhaid i'r Pwyllgor:

- Cymeradwyo ac adolygu'r Datganiad Strategaeth Fuddsoddi.
- Pennu dyraniad asedau strategol.

- Derbyn a monitro adroddiadau perfformiad buddsoddi.
- Adolygu materion buddsoddi cyfrifol.
- Ystyried stiwardiaeth a risgiau sy'n gysylltiedig â'r hinsawdd.
- Goruchwylio cyfranogiad mewn trefniadau cronni buddsoddi.

Cyfrifoldebau Llywodraethu

Rhaid i'r Pwyllgor:

- Cymeradwyo polisïau a strategaethau llywodraethu.
- Cynnal goruchwyliaeth o gydymffurfiaeth llywodraethu.
- Effeithiolrwydd y Pwyllgor Adolygu.
- Goruchwylio trefniadau rheoli risg.
- Monitro gwrthdaro buddiannau.
- Ystyried canfyddiadau archwilio mewnol ac allanol.

Cyfrifoldebau Gweinyddol

Rhaid i'r Pwyllgor:

- Monitro perfformiad gweinyddu.
- Cymeradwyo safonau gwasanaeth.
- Cymeradwyo'r strategaeth weinyddu.
- Cymeradwyo'r Polisi Cyfathrebu.
- Monitro cwynion ac achosion Gweithdrefn Datrys Anghydfodau Mewnol.

Stiwardiaeth Ariannol

Rhaid i'r Pwyllgor:

- Cymeradwyo cyllidebau'r Gronfa Bensiwn.
- Adolygu cyfrifon blynyddol.
- Monitro gwariant.
- Ystyried ganfyddiadau archwilio.
- Goruchwylio trefniadau rheoli ariannol.

Bydd y Pwyllgor fel arfer yn cyfarfod bob chwarter ac yn derbyn adroddiadau monitro cynhwysfawr sy'n ymdrin â materion llywodraethu, cyllid, buddsoddi a gweinyddu.

6. Rôl y Bwrdd Pensiwn Lleol

Pwrpas

Mae'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn cynorthwyo'r Awdurdod Gweinyddu i gydymffurfio â:

- Rheoliadau'r CPLlL.
- Deddfwriaeth berthnasol arall.
- Gofynion y Rheoleiddiwr Pensiynau.
- Arfer llywodraethu da.

Aelodaeth

Mae'r Bwrdd yn cynnwys:

- Tri chynrychiolydd cyflogwr.
- Tri chynrychiolydd aelodau'r cynllun.

Mae gan gynrychiolwyr cyflogwyr ac aelodau gynrychiolaeth gyfartal o fewn y Bwrdd.

Cyfrifoldebau

Mae'r Bwrdd yn darparu craffu, her a sicrwydd drwy:

- Adolygu trefniadau llywodraethu.
- Archwilio perfformiad gweinyddol.
- Adolygu rheoli risg.
- Monitro cydymffurfiaeth.
- Adolygu canfyddiadau archwilio.
- Monitro ansawdd data.
- Adolygu trefniadau seiber ddiogelwch a pharhad busnes.
- Monitro gweithrediad gwelliannau llywodraethu.

Nid yw'r Bwrdd yn gorff gwneud penderfyniadau ac nid yw'n dyblygu rôl y Pwyllgor Pensiynau.

7. Partneriaeth Pensiwn Cymru

Mae'r Gronfa yn cymryd rhan ym Mhartneriaeth Pensiwn Cymru (PPC), y trefniant cyfuno buddsoddiadau a sefydlwyd gan wyth awdurdod gweinyddu CPLlL Cymru.

Rydym yn Gleient a Chyfranddaliwr Cwmni Rheoli Buddsoddiadau Partneriaeth Pensiwn Cymru Cyfyngedig (WPP IM Co) sy'n gweithredu fel y cwmni rheoli buddsoddiadau ar gyfer pob un o'r wyth cronfa CPLlL yng Nghymru. Mae WPP IM Co yn gwmni rheoli buddsoddiadau awdurdodedig FCA sy'n darparu'r gwasanaethau canlynol:

- Cyngor buddsoddi;
- Gweithredu'r strategaeth fuddsoddi a osodwyd gan y gronfa;
- Gwneud penderfyniadau rheoli buddsoddiadau o ddydd i ddydd sy'n ofynnol i reoli asedau'n effeithiol, gan gynnwys prynu, dal a gwerthu buddsoddiadau;
- Gweithredu polisïau buddsoddi atebol, polisïau ymgysylltu a phleidleisio yn unol â strategaeth ac amcanion y Gronfa,
- Cefnogi arbedion costau, gwerth am arian a chanlyniadau buddsoddi hirdymor cystadleuol trwy raddfa.

Rydym yn cadw'r cyfrifoldeb am osod y Datganiad Strategaeth Fuddsoddi , y Datganiad Strategaeth Gyllido, dyrannu asedau strategol, polisïau buddsoddi cyfrifol, materion cyllido cyflogwyr a pholisïau stiwardiaeth.

Mae gennym Gytundeb Gwasanaeth Cleientiaid sy'n nodi telerau ein cyfranogiad yn WPP IM Co fel cleient, mae hyn yn cadarnhau cwmpas y gwasanaethau i'w darparu, y safonau gwasanaeth a dderbyniwn a'r ffioedd y mae'n ofynnol i ni eu talu.

Ar wahân mae gennym Gytundeb Cyfranddalwyr sy'n nodi telerau ein cyfranogiad fel cyfranddaliwr WPP IM Co. Mae hyn yn sicrhau ein bod yn cadw goruchwyliaeth ddigonol o WPP IM Co i sicrhau bod ein penderfyniadau strategol yn cael eu cyflawni. Mae'r Cytundeb Cyfranddalwyr yn cynnwys nifer o faterion sydd wedi'u cadw i'r cyfranddalwr. Mae'r materion hyn yn cynnwys cymeradwyo cynllun busnes a chyllideb WPP IM Co, a'r polisi tâl ar gyfer eu staff.

Er nad yw'n ofynnol o dan reoliadau, mae gan Bartneriaeth Pensiwn Cymru strwythurau llywodraethu sydd wedi'u cynllunio i sicrhau cydweithio ar draws yr wyth cronfa sy'n cymryd rhan yng Nghymru. Mae'r grwpiau hyn yn helpu i sicrhau bod goruchwyliaeth addas o'r cwmni rheoli buddsoddiadau, gan sicrhau bod y cwmni'n cyflawni'r perfformiad buddsoddi sy'n ofynnol ac yn ystyried gofynion ei gleientiaid a'i gyfranddalwyr yn ddigonol. Mae'r trefniadau llywodraethu hyn wedi'u nodi yn y Cytundeb Rhyng-Awdurdod rhwng yr wyth cronfa sy'n cymryd rhan.

Y grwpiau allweddol a sefydlwyd o dan y Cytundeb Rhyng-Awdurdod yw:

<u>Fforwm Cyfranddalwyr</u>

Mae'r Fforwm Cyfranddalwyr wedi'i gynllunio i gryfhau llais cyfranddalwyr gyda WPP IM Co trwy ganiatáu fforwm i drafod cynigion a chynigion a gyflwynir i'r cyfranddalwyr gan WPP IM Co.

Mae'n ofynnol i ni bleidleisio fel cyfranddalwyr yn unigol. Mae'r Fforwm Cyfranddalwyr yn cyfarfod o leiaf bob chwarter ac mae'n cynnwys un Swyddog o bob un o'r cronfeydd.

Cyd-bwyllgor Llywodraethu

Mae'r Cyd-bwyllgor Llywodraethu (CBLl) wedi'i gynllunio i gryfhau llais cleientiaid gyda WPP IM Co a darparu llywodraethu a goruchwyliaeth ochr y cleientiaid o'r trefniadau cyfuno.

Mae Cadeirydd y Pwyllgor Pensiynau yn cynrychioli Cronfa Bensiwn Gwynedd ar y Cyd-bwyllgor Llywodraethu.

8. Cyfrifoldebau Swyddogion

Swyddog Adran 151

Mae'r Pennaeth Cyllid, sy'n gweithredu fel Swyddog Adran 151, yn gyfrifol am:

- Gweinyddu materion ariannol y Gronfa yn briodol.
- Llywodraethu ariannol a stiwardiaeth.
- Trefniadau rheoli mewnol.
- Darparu cyngor ariannol.
- Sicrhau adnoddau digonol.
- Goruchwyliaeth ariannol statudol.

Mae'r Swyddog Adran 151 yn darparu haen annibynnol o sicrwydd i'r Pwyllgor a'r Cyngor.

Cyfrifoldebau Uwch Swyddog CPLlL

Yn unol â diwygiadau llywodraethu sy'n dod i'r amlwg ac argymhellion yr Adolygiad o Lywodraethu Da, mae'r Gronfa yn cydnabod pwysigrwydd Uwch Swyddog CPLlL sydd wedi'i ddynodi'n glir sy'n gyfrifol am gyflawni swyddogaethau'r Gronfa Bensiwn yn gyffredinol.

Mi fydd y rhan yma angen ei ddiweddaru ar ôl penodi'r Uwch Swyddog

Rheolwr Buddsoddi

Mae'r Rheolwr Buddsoddi yn gyfrifol am:

- Rheoli llywodraethu buddsoddi.
- Monitro perfformiad buddsoddi.
- Paratoi adroddiadau buddsoddi.
- Cefnogi datblygu strategaethau buddsoddi.
- Cyswllt â Cwmni Buddsoddi WPP IM Co a ymgynghorwyr.
- Cefnogi gweithgareddau Partneriaeth Pensiwn Cymru.
- Goruchwylio gweithgareddau buddsoddi cyfrifol.
- Cefnogi paratoi cyfrifon ac adroddiadau blynyddol y Gronfa Bensiwn.

Rheolwr Pensiynau

Mae'r Rheolwr Pensiynau yn gyfrifol am:

- Gweithrediadau gweinyddu pensiwn.
- Talu budd-daliadau.
- Cymorth ac ymgysylltu â chyflogwyr.
- Gwella ansawdd data.
- Datganiadau buddion blynyddol.
- Gwefan a chyfathrebu.

- Paratoi data prisiad.
- Gweithredu Strategaeth Gweinyddu.
- Cydymffurfio â safonau gwasanaeth.

9. Rôl Cynghorwyr Proffesiynol

Bydd y Gronfa yn penodi cynghorwyr proffesiynol cymwys priodol i gefnogi'r broses o wneud penderfyniadau.

Gall y rhain gynnwys:

- Actiwari y Gronfa.
- Ymgynghorydd Buddsoddi.
- Cynghorwyr Cyfreithiol.
- Ceidwad.
- Archwilwyr Allanol.
- Cynghorwyr Llywodraethu.

Mae cynghorwyr proffesiynol yn cefnogi gwneud penderfyniadau gwybodus ond nid ydynt yn disodli cyfrifoldebau aelodau'r Pwyllgor.

10. Gwybodaeth a Sgiliau

Mae llywodraethu effeithiol yn dibynnu ar benderfynwyr gwybodus.

Bydd y Gronfa yn cynnal Polisi Hyfforddi cynhwysfawr yn seiliedig ar Fframwaith Gwybodaeth a Sgiliau CIPFA.

Aelodau'r Pwyllgor Pensiynau

Bydd yr aelodau yn:

- Cwblhau hyfforddiant gychwynol.
- Ymgymryd â datblygiad parhaus.
- Mynychu hyfforddiant buddsoddi a llywodraethu arbenigol.
- Cadw cofnodion hyfforddi unigol.
- Cymryd rhan mewn asesiadau gwybodaeth.
- Mynychu cynadleddau a seminarau.

Aelodau Bwrdd Pensiwn Lleol

Bydd aelodau'r bwrdd yn:

- Cwblhau hyfforddiant sefydlu gorfodol.
- Cadw cofnodion hyfforddi.
- Cymryd rhan mewn asesiadau gwybodaeth.
- Cymryd rhan mewn gweithdai llywodraethu.
- Mynychu cynadleddau a seminarau.

Swyddogion

Bydd swyddogion yn cynnal cymhwysedd proffesiynol drwy:

- Cymwysterau ffurfiol.
- Hyfforddiant diwydiant.
- Cynadleddau a seminarau.
- Datblygiad proffesiynol parhaus.

Bydd adroddiad hyfforddiant blynyddol yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor a'r Bwrdd.

11. Gwrthdaro buddiannau

Mae'r Gronfa yn cydnabod y gall gwrthdaro godi rhwng:

- Cyflogwyr.
- Aelodau'r cynllun.
- Cyngor Gwynedd.
- Aelodau'r pwyllgor.
- Aelodau'r Bwrdd Pensiwn.
- Swyddogion.
- Cynghorwyr i'r Gronfa.

Bydd y Gronfa yn cynnal Polisi Gwrthdaro Buddiannau ffurfiol sy'n gofyn:

- Datganiadau blynyddol.
- Datgelu buddiannau parhaus.
- Cofrestrau gwrthdaro.
- Mesurau lliniaru priodol.
- Adolygiad cyfnodol.

12. Rheoli Risg

Mae rheoli risg yn elfen ganolog o'r fframwaith llywodraethu.

Bydd y Gronfa yn cynnal Cofrestr Risg gynhwysfawr sy'n cwmpasu:

Risgiau Llywodraethu

- Gwneud penderfyniadau gwael.
- Sgiliau a gwybodaeth annigonol.
- Diffyg cydymffurfio â rheoleiddio.

Risgiau Ariannu

- Ansolfedd cyflogwr.
- Diffygion ariannu.
- Ansefydlogrwydd cyfraniad.

Risgiau Buddsoddi

- Anwadalrwydd y farchnad.
- Tanberfformiad.
- Cyfyngiadau hylifedd.
- Risg crynodiad.

Risgiau Gweithredol

- Methiannau gweinyddu.
- Prinder adnoddau.
- Digwyddiadau seiber.
- Toriadau data.

Risgiau Rheoleiddiol

- Newidiadau deddfwriaethol.
- Methiannau cydymffurfio.

Bydd y gofrestr risg yn cael i hadolygu'n rheolaidd gan y Pwyllgor a'r Bwrdd Pensiwn Lleol.

13. Seiberddiogelwch a Gwydnwch Gweithredol

Gan gydnabod bygythiadau seiber cynyddol ar draws y sector pensiynau, bydd y Gronfa yn cynnal trefniadau sy'n cwmpasu:

- Llywodraethu seiberddiogelwch.
- Cydymffurfiaeth diogelu data.
- Adfer trychineb.
- Cynllunio parhad busnes.
- Gwytnwch system.
- Goruchwyliaeth cyflenwyr trydydd parti.

Bydd y Pwyllgor a'r Bwrdd yn derbyn adroddiadau sicrwydd rheolaidd ar seiber gwytnwch a pharhad gweithredol.

14. Buddsoddi Cyfrifol a Stiwardiaeth

Mae'r Gronfa yn credu bod llywodraethu effeithiol yn cynnwys rheolaeth gyfrifol o risgiau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG).

Bydd y Gronfa yn:

- Integreiddio ystyriaethau ESG lle mae'n ariannol sylweddol.
- Cefnogi stiwardiaeth weithredol.
- Ymarfer hawliau cyfranddalwyr yn gyfrifol.
- Monitro risgiau ariannol sy'n gysylltiedig â'r hinsawdd.
- Gweithio ar y cyd drwy Bartneriaeth Pensiwn Cymru.
- Cefnogi canlyniadau buddsoddi cynaliadwy hirdymor.

15. Ymgysylltu â Rhanddeiliaid

Mae'r Gronfa yn cydnabod bod ymgysylltu effeithiol â rhanddeiliaid yn sylfaenol i lywodraethu da a darparu gwasanaethau pensiwn yn llwyddiannus. Mae cyfathrebu agored, tryloyw a rhagweithiol yn helpu i adeiladu ymddiriedaeth a hyder, yn cefnogi gwneud penderfyniadau gwybodus, ac yn sicrhau bod anghenion a barn rhanddeiliaid yn cael eu deall a'u hystyried wrth ddatblygu polisïau, strategaethau a gwelliannau gwasanaethau.

Mae'r Gronfa wedi ymrwymo i gynnal ymgysylltiad ystyrlon â'r holl grwpiau rhanddeiliaid a bydd yn ceisio adborth yn rheolaidd i wella ansawdd, hygyrchedd ac effeithiolrwydd ei chyfathrebu a'i gwasanaethau.

Aelodau

Bydd y Gronfa yn darparu gwybodaeth glir, gywir ac amserol i aelodau gweithredol, gohiriedig ac aelodau pensiynwyr drwy amrywiaeth o sianeli, gan gynnwys:

- Datganiadau buddion blynyddol.
- Datganiadau cynilo pensiwn a gwybodaeth am ymddeoliad.
- Cylchlythyrau a diweddariadau aelodau.
- Gwefan y Gronfa a phorth aelodau ar-lein.
- Canllawiau, taflenni ffeithiau a chyhoeddiadau technegol.
- Cyflwyniadau, gweminarau a seminarau cyn ymddeol.
- Cyfathrebu digidol a gohebiaeth electronig.
- Cefnogaeth ymroddedig gan swyddogion y Gronfa Bensiwn.

Bydd y Gronfa hefyd yn ceisio cynyddu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth aelodau o'r CPLlL trwy ddarparu cyfleoedd addysgol a hyrwyddo ymgysylltu â phensiynau trwy gydol gyrfa aelod.

Cyflogwyr

Mae cyflogwyr yn chwarae rhan hanfodol yn gweinyddu a llywodraethu'r CPLlL. Mae'r Gronfa wedi ymrwymo i ddatblygu perthnasoedd gwaith cryf gyda'r holl gyflogwyr sy'n cymryd rhan a sicrhau eu bod yn derbyn y cymorth angenrheidiol i gyflawni eu cyfrifoldebau o dan y Cynllun.

Bydd ymgysylltu â chyflogwyr yn cynnwys:

- Fforymau cyflogwyr rheolaidd a digwyddiadau ymgynghori.
- Sesiynau hyfforddi a gweithdai cyflogwyr.
- Nodiadau canllaw, canllawiau gweithdrefnol a diweddariadau technegol.
- Cylchlythyrau a bwletinau cyflogwyr.
- Cefnogaeth ymroddedig i gyflogwyr gan swyddogion y Gronfa.
- Presenoldeb mewn cyfarfodydd cyflogwyr lle bo angen.
- Cymorth mewn perthynas â phrisiadau, cyfraniadau, disgresiwn a newidiadau rheoleiddio.
- Cyfleoedd i roi adborth ar wasanaethau'r Gronfa a'r datblygiadau polisi arfaethedig.

Bydd y Gronfa yn gweithio ar y cyd â chyflogwyr i wella ansawdd data, cynnal cydymffurfiaeth a sicrhau gweinyddu buddion aelodau'n effeithlon.

Undebau Llafur a Chynrychiolwyr Aelodau

Mae'r Gronfa yn cydnabod rôl bwysig undebau llafur cydnabyddedig a chyrff cynrychioliadol aelodau wrth gynrychioli buddiannau aelodau'r Cynllun.

Gall ymgysylltu gynnwys:

- Ymgynghori ar newidiadau polisi neu reoleiddiol sylweddol.
- Cymryd rhan mewn digwyddiadau a chyflwyniadau rhanddeiliaid.
- Trafod materion sy'n effeithio ar aelodau'r Cynllun.
- Cyfleoedd i ddarparu mewnbwn ar fentrau cyfathrebu a gwasanaeth.
- Ymgysylltu trwy drefniadau llywodraethu ac ymgynghori lle bo hynny'n briodol.

16. Fframwaith Archwilio a Sicrwydd

Mae'r Gronfa yn cynnal fframwaith cynhwysfawr o reolaethau mewnol, goruchwyliaeth llywodraethu a sicrwydd annibynnol i gefnogi gwneud penderfyniadau effeithiol, rheoli risg a sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion statudol a rheoleiddio.

Darperir sicrwydd drwy'r gweithgareddau rheoli a rheoli o ddydd i ddydd a gynhelir gan swyddogion y Gronfa Bensiwn, ynghyd â goruchwyliaeth reolaidd gan y Pwyllgor Pensiynau, y Bwrdd Pensiwn Lleol, Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro. Mae'r trefniadau hyn yn cael eu hategu gan adolygiad a herio annibynnol gan Archwilio Mewnol, Archwilio Allanol, Actiwari'r Gronfa a chyrff rheoleiddio perthnasol.

Gyda'i gilydd, mae'r trefniadau hyn yn darparu system gadarn o lywodraethu, atebolrwydd a chraffu, gan helpu i sicrhau bod y Gronfa yn gweithredu'n effeithiol, bod risgiau'n cael eu rheoli'n briodol, a bod buddiannau aelodau, cyflogwyr a rhanddeiliaid eraill yn cael eu diogelu.

17. Effeithiolrwydd Pwyllgor ac Adolygiad Annibynnol

Mae'r Gronfa wedi ymrwymo i asesu a gwella effeithiolrwydd ei threfniadau llywodraethu yn rheolaidd i sicrhau eu bod yn parhau i fod yn addas i'r diben ac yn cyd-fynd â gofynion rheoleiddio ac arferion gorau'r diwydiant.

Er mwyn cefnogi'r amcan hwn, bydd y Pwyllgor yn ymgymryd o bryd i'w gilydd:

- Hunanasesiadau llywodraethu.
- Asesiadau gwybodaeth a sgiliau.
- Adolygiadau effeithiolrwydd pwyllgor.
- Adolygiadau o strwythurau llywodraethu, polisïau a phrosesau gwneud penderfyniadau.
- Adolygiadau llywodraethu annibynnol lle bo hynny'n briodol.

Yn ogystal, mae'r Gronfa yn cydnabod bod diwygiadau llywodraethu CPLlL diweddar yn cyflwyno gofyniad i awdurdodau gweinyddu gael adolygiadau llywodraethu annibynnol cyfnodol. Bydd yr adolygiadau hyn yn darparu sicrwydd allanol ar effeithiolrwydd trefniadau llywodraethu, strwythurau gwneud penderfyniadau, adnoddau, gwybodaeth a sgiliau y Gronfa, a chydymffurfiaeth â gofynion statudol. Bydd y Gronfa yn cymryd rhan lawn mewn adolygiadau o'r fath a bydd yn gweithredu unrhyw argymhellion sy'n deillio ohonynt fel rhan o'i rhaglen gwella llywodraethu.

Bydd argymhellion sy'n deillio o'r holl adolygiadau ac asesiadau yn cael eu monitro drwy gynllun gweithredu ffurfiol a'u hymgorffori yn fframwaith gwella parhaus y Gronfa i sicrhau bod trefniadau llywodraethu yn parhau i fod yn effeithiol, yn dryloyw ac yn atebol.

18. Gwella Llywodraethu a Datblygiad Parhaus

Mae'r Gronfa yn cydnabod bod safonau llywodraethu yn parhau i esblygu.

Yn unol â hynny, bydd y Gronfa:

- Monitro datblygiadau o fewn yr CPLlL.
- Ystyried argymhellion Adolygiad Llywodraethu Da.
- Meincnod yn erbyn cronfeydd CPLlL eraill.
- Gweithredu gwelliannau llywodraethu.
- Adolygu strwythurau llywodraethu o bryd i'w gilydd.
- Cynnal cynllun gweithredu i olrhain gwelliannau llywodraethu.

19. Adolygiad o'r Strategaeth hon

Bydd y Strategaeth Lywodraethu hon yn cael ei hadolygu:

- Yn flynyddol.
- Yn dilyn newidiadau deddfwriaethol sylweddol.
- Dilyn prisiadau actiwaraidd lle bo hynny'n briodol.
- Yn dilyn datblygiadau llywodraethu materol.
- Ar gais y Pwyllgor Pensiynau neu'r Bwrdd Pensiwn Lleol.

Bydd unrhyw ddiwygiadau yn cael eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Pensiynau ar ôl ymgynghori â'r Bwrdd Pensiwn Lleol.